

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašiniuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų kalbų ir vertimo politikoje [Nuoroda].

Sprendimas byloje 2365/2009/(MAM)KM - Atsisakymas paskelbti laiškus Komisijos vidaus diskusijų forume ir kaltinimas neištyrus nacionalinės aukščiausiųjų Komisijos pareigūnų reitingavimo sistemos

Sprendimas

Byla 2365/2009/(MAM)KM - **Atidaryta** 16/10/2009 - **Rekomendacijos** 06/12/2011 - **Sprendimas** 17/12/2012

Skundo pateikėjas (buvęs Europos Komisijos pareigūnas) pateikė paskelbti *Intracomm* (Komisijos intranete) esančiame diskusijų forume tris laiškus. Pirmajame laiške buvo pateiktos įvairios citatos iš spaudoje pasirodžiusių straipsnių apie tai, kad Komisijos pareigūnas susitiko su Kinijos verslininkais apsimečiusiais žurnalistais ir perdavė jiems konfidencialią informaciją. Antrasis laiškas buvo susijęs su kitu spaudoje pasirodžiusiu straipsniu ta pačia tema, kuriame nurodoma, kad Vokietijos vyriausybė yra nustačiusi aukštas pareigas einančių vokiečių Komisijos pareigūnų vertinimo sistemą. Trečiajame laiške buvo kritikuojamas faktas, kad ne visi Komisijos spaudos pranešimai yra prieinami *RAPID* duomenų bazėje. Skundo pateikėjas taip pat paprašė Komisijos ištirti Vokietijos vertinimo sistemą ir užtikrinti, kad visi spaudos pranešimai būtų prieinami internetinėje *RAPID* duomenų bazėje.

Komisija atmetė prašymus ir teigė, kad ji negali paskelbti laiškų savo vidaus forume, nes juose pateikiami kaltinimai, galintys pažeisti nekaltumo prezumpciją. Todėl skundo pateikėjas kreipėsi į Europos ombudsmeną, kuris pradėjo tyrimą.

Savo nuomonėje Komisija toliau laikėsi požiūrio, kad ji laiškų paskelbti negali. Be to, Komisija teigė, kad ji pati paskyrė visus savo pareigūnus, todėl nebuvo jokio pagrindo tirti „*tariamą Vokietijos vertinimo sistemą*“. Ji taip pat paaiškino, kad skundo pateikėjo nurodyti spaudos pranešimai nebuvo automatiškai talpinami *RAPID* duomenų bazėje. Vis dėlto Komisija įsipareigojo, kad tai būtų padaryta rankiniu būdu. Savo pastabose skundo pateikėjas laikėsi skunde išsakto požiūrio.

Ombudsmenas atkreipė dėmesį į tai, kad Komisijos redakcijos politikoje nurodyta, jog intranete

turėtų būti skelbiami nesutrumpinti laiškai, išskyrus atvejus, kai jie yra šmeižikiško pobūdžio, juose pateikiami kaltinimai arba jie gali kitaip pakenkti institucijos interesams. Atrodo, skundo pateikėjas, net ir tuomet, kai pateikė nuorodas į spaudos straipsnius ir pačios Komisijos spaudos pranešimą šiuo klausimu arba juos citavo, nemanė arba nenorėjo, kad jo skaitytojai manytų, kad atitinkamas asmuo iš tikrųjų yra kaltas, be to, jis pats nepateikė jokių naujų kaltinimų, kurių nebuvo kai kuriuose spaudos straipsniuose. Atsižvelgdamas į tai, ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija neįrodė, kad šie laiškai pažeidžia jos redakcijos politiką. Ombudsmenas taip pat nusprendė, kad turint galvoje, jog nacionalinė vertinimo sistema gali pakenkti Komisijos darbuotojų lojalumui, dėl to vertėjo atlikti tyrimą. Galiausiai jis nustatė, kad ne visi spaudos pranešimai iš tikrųjų buvo prieinami *RAPID* duomenų bazėje. Todėl jis rekomendavo Komisijai paskelbti atitinkamus laiškus, ištirti tariamą Vokietijos vyriausybės „*vertinimo sistemą*“ ir užtikrinti, kad visi jos spaudos pranešimai būtų prieinami internete.

Savo atsakyme Komisija toliau laikėsi požiūrio, kad ji turėjo apsaugoti nekaltumo prezumpciją ir negali paskelbti pirmojo laiško. Vis dėlto ji nurodė, kad siekdama kompromiso ji paskelbs antrąjį ir trečiąjį laiškus, juose ištrindama visas su aptariamu klausimu susijusias nuorodas ir nuorodas apie susijusį pareigūną. Be to, ji patvirtino, kad skundo pateikėjo nurodyti spaudos pranešimai šiuo metu yra prieinami internete, ir kad ji „*stengiasi*“ užtikrinti, kad ateityje visi spaudos pranešimai būtų prieinami internete.

Ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija nesilaikė jo rekomendacijos projekto dėl visų laiškų paskelbimo ir tariamos aukštų vokiečių pareigūnų vertinimo sistemos tyrimo. Todėl jis pareiškė dvi kritines pastabas. Ombudsmenas džiaugėsi, kad Komisija deda daugiau pastangų siekdama užtikrinti spaudos pranešimų prieinamumą internete. Todėl jis nusprendė, kad šiuo atžvilgiu atlikti tolesnius tyrimus nėra pagrindo, ir užbaigė bylą.

Dėl skundo aplinkybių

1. Skundo pateikėjas yra buvęs Europos Komisijos pareigūnas. 2009 m. vasario 2 d., dar dirbdamas Komisijoje, jis nusiuntė laišką „@europa.de“, kuris buvo paskelbtas diskusijų forume „Intracomm“, Komisijos intranete. Laiškas buvo susijęs su „Sunday Times“ straipsniu, pagal kurį aukšto rango Komisijos pareigūnas susitiko su žurnalistais, kurie yra Kinijos verslo atstovai, ir pateikė jiems informaciją apie vykstančius antidempingo tyrimus [1]. Raštas, kuriame buvo pateiktos skundo pateikėjo pastabos, nebuvo paskelbtas. Skundo pateikėjui nebuvo pateikta jokių paaiškinimų. 2009 m. vasario 4 d. skundo pateikėjas pateikė patikslintą rašto versiją, kurioje tuo metu buvo tik citatos iš kelių laikraščių straipsnių. Vėlgi, laiškas nebuvo paskelbtas ir skundo pateikėjas negavo paaiškinimo.

2. 2009 m. vasario 9 d. skundo pateikėjas nusiuntė laišką asmeniui, atsakingam už atitinkamą diskusijų forumą (toliau – redaktorius), prašydamas bent jau 2009 m. vasario 4 d. leidime paskelbti savo laišką arba paaiškinti, kodėl laiškas nebuvo paskelbtas. 2009 m. vasario 25 d. jis gavo atsakymą, kuriame tuometinio generalinio direktorato (toliau – DG) Komunikacijos ir informacijos valdymo skyriaus vadovas paaiškino, kad redakcinė raštų skelbimo atitinkamame

diskusijų forume „Intracomm“ politika yra tokia:

„Visi laiškai bus skelbiami intraneto svetainėje, išskyrus atvejus, kai Vidaus ryšių skyriaus vadovas arba Komisijos vyriausiasis redaktorius en Direct, veikdamas jai pavaldus, mano, kad jie yra:

- šmeižtas arba galimai šmeižtas;
- įžeidinėti ar kaltinti įvardytus arba lengvai atpažįstamus asmenis;
- kitaip gali pažeisti institucijos interesus arba pažeisti visuotinai nustatytus padarumo standartus.“

3. Skyriaus vadovas taip pat nurodė, kad skundo pateikėjo laiške buvo pateikta keletas pastabų dėl įvardyto kolegos „dėl klausimo, dėl kurio šiuo metu vyksta OLAF vidaus tyrimas“. Komisija privalėjo apsaugoti šį pareigūną nuo viešų diskusijų intranete dėl nekaltumo prezumpcijos. Jis pridūrė, kad „jis neturi nieko bendra su cenzūra, kaip jūs turėtumėte žinoti. Žodžio laisvė nereiškia, kad kiti privalo skelbti.“

4. 2009 m. kovo 10 ir 23 d. skundo pateikėjas išsiuntė dar vieną raštą „Pagaminta Vokietijoje“. Šiame laiške jis atkreipė dėmesį į Vokietijos naujienų žurnalo „Spiegel“ paskelbtą straipsnį, pagal kurį Vokietijos vyriausybė taiko sistemą, pagal kurią vertinami aukščiausi Vokietijos pilietybę turintys pareigūnai tarptautinėse organizacijose, įskaitant ES, siekiant nustatyti, ar jie yra tinkami aukštesniems uždaviniams tarptautinėje arenoje [2]. Šis laiškas taip pat nebuvo paskelbtas ir vėl nebuvo pateiktas joks paaiškinimas.

5. 2009 m. balandžio 2 d. skundo pateikėjas išsiuntė dar vieną raštą „Skubus, bet netikslus“, kuriame teigiama, kad Komisija slėpė tam tikrus nepatogius pranešimus spaudai, ir nurodė, kad Komisijos pranešimų spaudai duomenų bazėje (toliau – RAPID duomenų bazė) nebuvo galima rasti kelių pranešimų spaudai, įskaitant vieną, susijusį su „Sunday Times“ straipsniu. Šis raštas vėl nebuvo paskelbtas ir skundo pateikėjas negavo jokios informacijos apie šio atmetimo priežastis.

6. Todėl 2009 m. balandžio 14 d. skundo pateikėjas raštu kreipėsi į redaktorių prašydamas pateikti paaiškinimą. 2009 m. balandžio 21 d. redaktorius atsakė, kad apskritai Komisija „prieš spaudos straipsnių atgaminimą kaltina arba naudoja innuendo prieš kolegas“. Kaip parodė taisyklės ir rekomendacijos svetainėje, atitinkamas diskusijų forumas turėjo būti vieta pozityviai bendrauti tarp kolegų, o ne vieta kaltinimams.

7. 2009 m. balandžio 27 d. skundo pateikėjas, remdamasis Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalimi, pateikė skundą, prašydamas panaikinti sprendimus neskelbti minėtų laiškų. Dėl jo pirmojo laiško („@europa.de“) jis teigė, kad nors Komisija gali atmesti laiškus tik tuo atveju, jei jie pažeidžia redakcinę politiką, ji nepaaiškino, kaip jo laiškas galėtų būti priskirtas šiai kategorijai. Skundo pateikėjas teigė, kad jo laiškas nebuvo įžeidžiantis ir nepateikė jokių šmeižtų, bet surinko keletą citatų iš viešai prieinamų šaltinių. Bet kuriuo atveju redakcinėje politikoje turėjo būti atsižvelgiama į tai, kad žodžio laisvė yra Pareigūnų tarnybos nuostatuose įtvirtinta vertybė. Šiuo klausimu jis nurodė, kad Belgijos teismas atmetė jo laiškuose nurodytą Komisijos pareigūno prašymą neleisti NVO nurodyti jo pavardės skiriant

apdovanojimą, kuriuo siekiama atkreipti dėmesį į lobistinę veiklą Sąjungos institucijose.

8. Skundo pateikėjas taip pat užginčijo redaktoriaus pateiktą pagrindimą, kad „Intracomm“ neskelbė kitų laiškų („Pagaminta Vokietijoje“ ir „Greitas, bet netikslus“). Jis teigė, kad šiuose laiškuose nėra jokių innuendo ar kaltinimų kolegoms. Jo citatos iš „*Spiegel*“ straipsnio, kiek jam žinoma, nebuvo užginčytos Vokietijos vyriausybės, o „Rapid, bet netikslus“ jis iš tikrųjų citavo Komisijos pranešimą spaudai. Todėl nebuvo jokio pagrindo Komisijos teiginiui, kad laiškuose buvo „innuendo arba kaltinimų kolegoms“.

9. Dėl savo rašte „Pagaminta Vokietijoje“ iškeltų klausimų skundo pateikėjas taip pat paprašė Komisijos ištirti, koku mastu Vokietijos vyriausybės atliktas aukščiausių Vokietijos pareigūnų vertinimas pakenkė jų nešališkumui. Jis taip pat paprašė Komisijos pareikšti ieškinį Vokietijai dėl šio vertinimo proceso, kuris, jo nuomone, pakenkė pagrindiniams Europos viešosios tarnybos principams, ir užtikrinti, kad visi pranešimai spaudai visada būtų prieinami RAPID duomenų bazėje.

10. 2009 m. gegužės 27 d. Komisija atmetė skundą pagal 90 straipsnio 2 dalį kaip nepriimtina, nes nė vienas iš nurodytų klausimų nebuvo aktas, kurį būtų galima užginčyti tokiu skundu.

11. Todėl 2009 m. rugsėjo 17 d. skundo pateikėjas kreipėsi į Europos ombudsmeną dėl jo skundo.

Tyrimo dalykas

12. Skundo pateikėjas pateikė šiuos įtarimus ir tvirtinimus:

Įtarimai:

1. Komisija klaidingai atsisakė paskelbti tris skundo pateikėjo parašytus straipsnius apie Intracomm. Ji nepateikė tinkamos priežasties, kodėl ji atmetė straipsnius.

2. Komisija klaidingai atsisakė ištirti, ar aukščiausiems Vokietijos Komisijos pareigūnams buvo pakenkta jų nešališkumui dėl to, kad Vokietija taikė aukščiausių Vokietijos pareigūnų vertinimo sistemą tarptautinėse institucijose.

3. Komisija klaidingai atsisakė pradėti teismo procesą prieš Vokietiją dėl to, kad ji pažeidė pagrindinius Europos viešosios tarnybos principus, taikydama tokią vertinimo sistemą.

4. Komisija nepagrįstai neužtikrino, kad visi pranešimai spaudai visada būtų prieinami RAPID duomenų bazėje.

Reikalavimai:

1. Komisija turėtų paskelbti skundo pateikėjo pateiktus raštus „Intracomm“.

2. Komisija turėtų ištirti, ar Vokietijos vertinimo sistema nepažeidžia aukščiausių Vokietijos Komisijos pareigūnų nešališkumo.
3. Komisija turėtų pradėti procedūrą prieš Vokietiją dėl to, kad ji pažeidė pagrindinius Europos viešosios tarnybos principus, taikydama tokią vertinimo sistemą.
4. Komisija turėtų užtikrinti, kad visi pranešimai spaudai visada būtų prieinami RAPID duomenų bazėje.

Tyrimas

13. 2009 m. spalio 16 d. ombudsmenas pradėjo tyrimą ir paprašė Komisijos pateikti nuomonę dėl skundo.
14. 2010 m. kovo 3 d. Komisija pateikė nuomonę. Išnagrinėjęs šią nuomonę, Ombudsmenas padarė išvadą, kad jam reikia papildomos informacijos šiai bylai nagrinėti. Todėl 2010 m. kovo 9 d. jis paprašė Komisijos pateikti šią informaciją.
15. 2010 m. gegužės 17 d. Komisija išsiuntė atsakymą, kuris buvo perduotas skundo pateikėjui kartu su raginimu pateikti pastabas. Skundo pateikėjo pastabos dėl šio atsakymo ir Komisijos nuomonė buvo gautos 2010 m. gegužės 25 d.
16. 2010 m. gruodžio 15 d. ombudsmenas paprašė Komisijos suteikti papildomos informacijos. 2011 m. vasario 8 d. Komisija išsiuntė atsakymą ir ombudsmenas perdavė jį skundo pateikėjui, prašydamas pateikti pastabas. Skundo pateikėjo pastabos gautos 2011 m. vasario 24 d. Šiose pastabose skundo pateikėjas iš esmės palaikė savo skundą ir nekėlė jokių naujų klausimų.
17. 2011 m. gruodžio 6 d. ombudsmenas pateikė rekomendacijos projektą. 2012 m. balandžio 25 d. Komisija pateikė išsamią nuomonę dėl rekomendacijos projekto. 2012 m. gegužės 8 d. ombudsmenas perdavė jį skundo pateikėjui ir paragino pateikti pastabas. 2012 m. gegužės 24 d. skundo pateikėjas pateikė savo pastabas.

Ombudsmeno analizė ir išvados

Pirminės pastabos

18. Savo pastabose dėl išsamios Komisijos nuomonės dėl Ombudsmeno rekomendacijos projekto skundo pateikėjas nurodė, kad, jo nuomone, Komisija sąmoningai atidėjo savo atsakymus ombudsmenui, nors šie atsakymai visada buvo labai trumpi. Todėl skundo pateikėjas paragino Ombudsmeną parengti specialų pranešimą Parlamentui, kad jis kritikuotų Komisiją.

19. Šiuo klausimu pažymėtina, kad nors iš pasikeitimų laiškais, įvykusiais po tyrimo pradžios (žr. šio sprendimo 13–17 punktus), matyti, kad Komisijos atsakymai į Ombudsmeno prašymus pateikti informacijos buvo pateikti šiek tiek pavėluotai, niekas neleidžia manyti, kad nagrinėjamas vėlavimas iš tikrųjų buvo sąmoningas. Todėl Ombudsmenas nemano, kad šis vėlavimas kelia principinį klausimą. Šiomis aplinkybėmis specialioji ataskaita nėra pagrįsta.

A. Įtarimas, kad Komisija klaidingai atsisakė paskelbti tris skundo pateikėjo parašytus straipsnius apie Intracomm ir nenurodė tinkamos savo sprendimo ir susijusio teiginio priežasties

Ombudsmenui pateikti argumentai

20. Skundo pateikėjas teigė, kad Komisija gali atmesti raštus tik tuo atveju, jei jie pažeidžia redakcinę politiką. Tačiau, skundo pateikėjo nuomone, nė viename iš jo laiškų nebuvo pažeista Komisijos redakcinė politika, nes juose daugiausia buvo citatos iš viešai prieinamų laikraščių straipsnių. Tiesą sakant, spaudos citata jo laiške „Pagaminta Vokietijoje“, kurią Komisija atmetė, nes „neturi būti vengiama spaudos straipsnių, kaltinančių ar naudojančių innuendo prieš kolegas, atgaminimo“ net nebuvo innuendo ar kaltinimo. Rašte „Skubus, bet netikslus“ cituojamas ne spauda, o Komisijos pranešimas spaudai. Bet kuriuo atveju skundo pateikėjas manė, kad žodžio laisvė yra svarbesnė už nekaltumo prezumpciją, ir pažymėjo, kad neskelbdama jo laiškų Komisija pažeidė minėtą teisę, kuri taip pat atspindi Pareigūnų tarnybos nuostatų 17a straipsnyje.

21. Savo nuomonėje Komisija nurodė savo sprendimą dėl skundo pagal 90 straipsnio 2 dalį skundo, kuriuo skundą atmetė kaip nepriimtina. Be to, ji pakartojo 2009 m. vasario 25 d. ir balandžio 21 d. raštuose išdėstytus argumentus.

22. Atsakydama į Ombudsmeno prašymą pateikti nuomonę dėl atitinkamo kaltinimo ir teiginio esmės, Komisija pažymėjo, kad pareigūnai neturėjo teisės reikalauti, kad jų laiškai būtų paskelbti. Redakcinė politika, kuri buvo paskelbta svetainėje, šiuo atžvilgiu buvo visiškai aiški, todėl galima tikėtis, kad darbuotojai supras, ką galima skelbti. Nagrinėjamu atveju būtų nepriimtina, kad Komisija skelbtų bet kokį laišką, kuris galėtų turėti įtakos tiriamo darbuotojo nekaltumo prezumpcijai. Komisija pabrėžė, kad tai buvo labai aiškiai nurodyta jos komunikate su skundo pateikėju.

23. Išanalizavęs šį atsakymą ombudsmenas paprašė Komisijos patvirtinti, kad, teigdamas, jog būtų nepriimtina leisti paskelbti laišką, kuris turėtų įtakos darbuotojo nekaltumo prezumpcijai, jis nurodė dokumento, kuriame išdėstyta jo redakcinė politika (laiškai, kurie gali pakenkti institucijos interesams), trečią įtrauką. Komisija patvirtino, kad taip yra, ir pažymėjo, kad antra įtrauka (laiškai, kurie laikomi įžeidimais arba kaltinimais įvardytiems arba lengvai identifikuojamiems asmenims) taip pat buvo svarbi. Taip buvo todėl, kad skundo pateikėjo

raštuose minimas „įvardytas arba lengvai identifikuojamas asmuo“, kurio atžvilgiu Komisijos tyrimų ir drausmės tarnyba (toliau – IDOC) šiuo metu atlieka tyrimą. Komisija, kaip Sutarčių sergėtoja, visada turėjo laikytis nekaltumo prezumpcijos, kuri yra pagrindinis teisinės valstybės principas.

24. Dėl laiško „@europa.de“ ombudsmenas paklausė, ar dabar Komisija galėtų apsvarstyti galimybę jį paskelbti diskusijų forume, atsižvelgdama į tai, kad laiško dalykas buvo aptartas dviejuose viešai prieinamuose Tarnautojų teismo sprendimuose ir kad atitinkamas Komisijos pareigūnas pripažino, jog susitiko su *Kinijos verslininkais* ir pateikė jiems informaciją apie vykdomas antidempingo procedūras. Komisija atsakė, kad jos pareiga apsaugoti nekaltumo prezumpciją išlieka svarbi, nors nagrinėjama byla buvo nagrinėjama spaudoje. Ji pridūrė, kad bet kuriuo atveju neketina pritarti diskusijoms jos intranete apie atskirų darbuotojų elgesį, pobūdį ar nuopelnus.

25. Kalbant apie laiškus „Pagaminta Vokietijoje“ ir „Rapid, bet netikslūs“, ombudsmenas pažymėjo, kad jie buvo susiję su „Spiegel“ straipsniu apie Vokietijos aukščiausio lygio Komisijos pareigūnų reitingų sistemą ir Komisijos pranešimų spaudai prieinamumą. Todėl jis paprašė Komisijos paaiškinti, kaip šių laiškų paskelbimas galėtų „paveikti atskiro darbuotojo nekaltumo prezumpciją“ ir kaip šie laišškai galėtų būti laikomi „kaltinančiais arba naudojančiais innuendo prieš kolegas“. Atsakydama į Ombudsmeno prašymą pateikti papildomos informacijos, kuri buvo susijusi ir su kitais klausimais, Komisija šių klausimų nenagrinėjo.

26. Savo pastabose skundo pateikėjas toliau laikėsi savo skundo ir atmetė Komisijos argumentą, kad pareigūnai neturėjo teisės į tai, kad jų laišškai būtų paskelbti diskusijų forume. Redakcinėje politikoje teigiama, kad „laiškai bus skelbiami visiškai, nebent“ būtų taikoma kuri nors iš išimčių. Šiuo klausimu Komisija vis dar nepaaiškino savo nuomonės, kad jo raštai yra įžeidžiantys ar šmeižikiški ar kaltinami įvardytais ar lengvai identifikuojamais asmenimis.

27. Savo laiške „@europa.de“ jis tik citavo viešai prieinamus šaltinius. „Pagaminta Vokietijoje“ net nebuvo susijusi su įvardytais asmenimis ir net nepaminėjo Komisijos pareigūno, kurio nekaltumo prezumpciją Komisija nurodė turinti apsaugoti. Vietoj to jis buvo susijęs su Vokietijos valstybės valdoma reitingų sistema. Iš tiesų abiejuose raštuose „Rapid, bet netikslūs“ ir „@europa.de“ jis citavo pačios Komisijos paskelbtą pranešimą spaudai, kuriame Tarnautojų teismas nemanė, kad jis pažeidžia nekaltumo prezumpciją. Dėl to Komisija, remdamasi šiuo principu, atsisakė paskelbti šį konkretų raštą. Be to, jo laiškuose buvo pateikti faktai, kurie liko svarbūs neatsižvelgiant į tai, ar atitinkamas pareigūnas buvo pripažintas kaltu, ir juose nebuvo pateikta „išankstinės idėjos, kad kaltinamasis padarė nusikalstamą veiką, dėl kurios kaltinamas“ [3].

28. To, kad laiškas pavadintas asmeniu arba leido jį lengvai identifikuoti, nepakanka, kad jis nebūtų paskelbtas. Veikiau redakcinė politika reikalavo, kad Komisija įrodytų, jog laiške buvo įžeidimų ar kaltinimų šiam asmeniui. Todėl atrodo, kad Komisija pernelyg plačiai aiškino savo redakcinę politiką. Iš tiesų, jos nuomone, ji paskelbė sisteminės cenzūros politiką, kai pareiškė, kad ji „*neketino priimti diskusijų savo intranete apie atskirus darbuotojus, jų nuopelnus, elgesį, charakterį ir t. t.*“ Atrodo, kad jai nerūpi, ar ji laikosi savo redakcinės politikos ir taip pažeidė

saviraiškos laisvės principą.

29. Dėl Komisijos teiginio, kad paskelbus raštą „@europa.de“ būtų pakenkta jos interesams, skundo pateikėjas teigė, kad šie interesai turi būti aiškiai apibrėžti. Šiomis aplinkybėmis Komisija rėmėsi pareigūno, kurio „Komisijos tyrimų ir drausmės tarnyba (IDOC) šiuo metu atlieka tyrimą“, nekaltumo prezumpcija“. Tačiau 2009 m. sausio 29 d. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) baigė tyrimą dėl atitinkamo pareigūno elgesio, aprašyto „Sunday Times“ straipsnyje. Tada ji pradėjo dar vieną tyrimą dėl įtarimų, susijusių su Prekybos GD, ir 2010 m. vasario 25 d. informavo skundo pateikėją, kad Komisijos drausminės procedūros dėl atitinkamo pareigūno pradėjimas priklausys nuo „mūsų procedūros rezultatų ir mūsų rekomendacijos“, susijusios su šia procedūra. 2010 m. rugsėjo 22 d. OLAF pranešė skundo pateikėjui, kad šis tyrimas taip pat baigtas ir kad ji rekomendavo nesiimti tolesnių veiksmų.

30. Skundo pateikėjas teigė, kad bet kuriuo atveju jo *laiškas* „@europa.de“ nepažeidžia nekaltumo prezumpcijos. Pati Komisija citavo „Sunday Times“ straipsnį, kuriuo jis rėmėsi grįsdamas savo sprendimą nušalinti atitinkamą pareigūną. Savo sprendime šiuo klausimu Tarnautojų teismas nurodė, kad šis straipsnis buvo „labai išsamus ir ne kartą ataskaitose, o kabutėse – ieškovo atsakymai į žurnalistų jam pateiktus klausimus“ [4] ir kad atitinkamas pareigūnas iš tikrųjų „pripažino kai kuriuos faktus, nurodytus „The Sunday Times“ straipsnyje, visų pirma perdavęs informaciją apie antidempingo procedūras „Kinijos verslininkams“.

Ombudsmeno vertinimas, po kurio parengtas rekomendacijos projektas

31. Prieš nagrinėdamas Komisijos poziciją dėl kiekvieno laiško, kurį skundo pateikėjas pateikė paskelbti diskusijų forume, ombudsmenas nusprendė, kad tikslinga pateikti keletą preliminarinių pastabų.

32. Pirma, Komisija teigė, kad pareigūnai neturi teisės reikalauti, kad diskusijų forume būtų skelbiami laiškai. Tačiau ombudsmenas pažymėjo, kad Komisija šiuo klausimu nustatė redakcinę politiką. Pagal šį dokumentą raidės „bus skelbiamos“, išskyrus atvejus, kai taikoma viena iš trijų išimčių. Tokiomis aplinkybėmis Komisijos sprendimas neskelbti skundo pateikėjo pateiktų laiškų turėjo būti įvertintas pagal Komisijos šiuo atžvilgiu nustatytas taisykles; tai yra redakcinė politika ir principai, kuriuos ji įgyvendina.

33. Antra, skundo pateikėjas neginčijo Komisijos redakcinėje politikoje nustatytų taisyklių. Vietoj to jis teigė, kad šios taisyklės buvo aiškinamos ir taikomos pernelyg plačiai. Todėl Ombudsmeno analizėje daugiausia dėmesio skirta klausimui, ar sprendimai neskelbti skundo pateikėjo pateiktų laiškų gali būti pateisinami remiantis redakcine politika, kurią pati Komisija priėmė ir apie kurią pranešė savo darbuotojams.

34. Trečia, kaip teisingai pažymėjo skundo pateikėjas, redakcinėje politikoje teigiama, kad skelbti pateikti laiškai bus paskelbti diskusijų forume, nebent būtų taikoma viena iš išimčių. Todėl paskelbimas yra taisyklė, o neskelbimas – išimtis.

35. Ketvirta, tiesa, kad Komisija neprivalėjo laikytis tokios bendros politikos. Be to, tai galėtų pakeisti šią bendrą politiką, nes, kaip teisingai pažymėjo Komisija, žodžio laisvė nereiškia kitų asmenų pareigos skelbti. Vis dėlto Komisija patvirtino minėtą bendrąją politiką ir apie ją pranešė savo darbuotojams. Ši politika gali būti suprantama tik kaip sprendimas sukurti Intracomm forumą, kuriame pareigūnai galėtų laisvai reikšti savo nuomonę, taikant tik paskelbtas išimtis. Tai atspindi saviraiškos laisvę, kuri yra pagrindinė teisė, garantuojama Europos žmogaus teisių konvencijos (toliau – EŽTK) 10 straipsniu ir ES pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 11 straipsniu. Tai taip pat viena iš Pareigūnų tarnybos nuostatuose (17a straipsnyje) garantuojamų pareigūnų teisių. Pagal Chartijos 52 straipsnio 1 dalį bet koks šioje Chartijoje pripažintų teisių ir laisvių įgyvendinimo apribojimas turi būti „numatytas įstatymo ir nekeisti tų teisių ir laisvių esmės“. Atsižvelgiant į proporcingumo principą, apribojimai gali būti nustatomi tik tuo atveju, jei jie yra būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrojo intereso tikslus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti.“ Ombudsmeno nuomone, dėl to Komisija, taikydama redakcinę politiką, negali pernelyg plačiai aiškinti joje numatytų išimčių, taip apribodama valstybės tarnautojo galimybę laisvai reikšti savo nuomonę šiuo tikslu įsteigtame forume.

36. Penkta, šioje byloje pateiktose pastabose Komisija nurodė, kad ji neketina sutikti su diskusijomis dėl atskirų jos personalo narių elgesio, pobūdžio ar nuopelnų atitinkamame diskusijų forume. Ombudsmenas pažymėjo, kad Komisijos nustatytoje redakcinėje politikoje tokia išimtis nenumatyta. Tokiomis aplinkybėmis Komisijos sprendimai šioje byloje galėtų būti pateisinami tik tuo atveju, jei jiems būtų taikoma viena iš trijų jos redakcinėje politikoje nustatytų išimčių ir Komisija negalėtų nustatyti *ad hoc* išimčių, kurios būtų platesnės už tas išimtis, nes taip būtų nepagrįstai ribojama saviraiškos laisvė.

37. Šešta, 2009 m. balandžio 21 d. atsakyme redaktorius paaiškino, kad Komisija „prieštaravo spaudos straipsnių atgaminimui apkaltinant ar naudojant innuendo prieš kolegas“. Šiomis aplinkybėmis Ombudsmenas nurodė, kad antroji Komisijos redakcinėje politikoje nustatyta išimtis yra susijusi su laiškais, kurie laikomi „pareikštais kaltinimais įvardytiems arba lengvai identifikuojamiems asmenims“. Taigi buvo aišku, kad kaltinimas turėjo būti pateiktas pačiame laiške ir kad atitinkama išimtis netaikoma tais atvejais, kai laiške tik pranešama apie kito asmens pateiktą kaltinimą. Vis dėlto, ombudsmeno teigimu, taip pat buvo aišku, kad reikia aiškinti, ar taip yra, ar laiškas, kuriuo siekiama tik pranešti apie kito asmens pateiktą kaltinimą, iš tikrųjų leidžia suprasti, kad jo autorius pritaria šio trečiojo asmens išreikštai nuomonei ir todėl šį kaltinimą pateikia pats. Ombudsmenas pridūrė, kad taip pat reikia pažymėti, kad laiško, kuriame tik pranešama apie trečiosios šalies pateiktus kaltinimus, paskelbimas vis tiek gali būti atmestas, jei taikoma trečioji išimtis.

38. Septinta, kiek tai susiję su šia trečiąja išimtimi, Komisija nurodė būtinybę apsaugoti nekaltumo prezumpciją, kad būtų galima pateisinti skundo pateikėjo laiškų nepaskelbimą. Ombudsmenas pažymėjo, kad EŽTT aiškiai nurodė, jog reikia rasti pusiausvyrą tarp saviraiškos laisvės ir būtinybės apsaugoti nekaltumo prezumpciją:

„Konvencijos 10 straipsnyje garantuojama saviraiškos laisvė apima laisvę gauti ir perduoti informaciją. Todėl 6 straipsnio 2 dalis negali užkirsti kelio valdžios institucijoms informuoti

visuomenę apie vykstančius baudžiamuosius tyrimus, tačiau reikalaujama, kad jos tai darytų savo nuožiūra ir apdairiai, kad būtų laikomasi nekaltumo prezumpcijos." [5]

39. Ombudsmeno nuomone, buvo aišku, kad institucija elgtųsi neteisingai, jei paskelbtų pareiškimus, pažeidžiančius nekaltumo prezumpciją. Šiomis aplinkybėmis Ombudsmenas manė, jog tikėtina, kad institucija laikysis nuomonės, jog jos darbuotojų pareiškimai diskusijų forume, kurį organizuoja jos tarnybos, gali pakenkti jos interesams. Vis dėlto reikia atsižvelgti į tai, kad pagrindinės saviraiškos laisvės paisymas reikalauja, kad ši išimtis, kaip ir visos kitos, būtų aiškinama atsargiai, kad iš bendrosios taisyklės, grindžiamos šiuo principu, netektų jokios prasmės.

40. Galiausiai jis pažymėjo, kad skundo pateikėjo teiginius reikia atskirti nuo jo teiginio, kiek tai susiję su svarbiu laiko momentu. Kalbant apie Komisijos sprendimus atsisakyti skelbti skundo pateikėjo laiškus, buvo aišku, kad Ombudsmenas turėjo išnagrinėti, ar šie sprendimai buvo teisingi, kai jie buvo priimti. Kitaip tariant, Ombudsmeno tyrimas turėjo būti grindžiamas faktinėmis aplinkybėmis, kurios buvo arba galėjo būti žinomos Komisijai tame etape. Tačiau skundo pateikėjo tvirtinimas, kad jo raštai turėtų būti paskelbti, buvo susijęs su veiksmais, kurių Komisija, skundo pateikėjo nuomone, turėtų imtis dabar arba ateityje. Todėl, norėdamas įvertinti šį teiginį, ombudsmenas taip pat turėjo atsižvelgti į visus pokyčius, kurie galėjo įvykti po to, kai Komisija priėmė sprendimus neskelbti minėtų laiškų.

41. Išnagrinėjęs šiuos bendresnius aspektus, ombudsmenas toliau nagrinėjo Komisijos sprendimus atmesti skundo pateikėjo laiškus, susijusius su kiekvienu iš šių laiškų.

(1) Laiškas „@europa.de“

42. Komisija teigė, kad „@europa.de“ raštas negalėjo būti paskelbtas, nes jis pateikė keletą pastabų dėl įvardyto arba lengvai identifikuojamo kolegos dėl klausimo, dėl kurio IDOC atliko tyrimą. Ji teigė, kad ji privalėjo apsaugoti nekaltumo prezumpciją ir negalėjo paskelbti nieko, kas pažeistų šį principą. Atsakydamas į antrąjį Ombudsmeno prašymą pateikti papildomos informacijos, jis paaiškino, kad šiuo klausimu jis nurodė tiek antrąją, tiek trečiąją išimtis, numatytas redakcinėje politikoje.

43. Skundo pateikėjas suabejojo, ar šis argumentas pagrįstas tikrais faktais. Jis pridūrė, kad abejotina, ar Komisijos pareigūnui, kuriam nurodyti jo straipsniai, buvo taikomas IDOC tyrimas. Šiomis aplinkybėmis reikėtų priminti, kad sprendžiamas, ar Komisijos sprendimas atsisakyti paskelbti atitinkamą raštą buvo teisingas, ombudsmenas turi atsižvelgti į padėtį tuo metu, kai buvo priimtas šis sprendimas, t. y. 2009 m. vasario mėn. Tačiau atrodo, kad skundo pateikėjas neginčija Komisijos teiginio, kad tuo metu buvo vykdomas tyrimas.

44. Todėl reikia išnagrinėti Komisijos argumentą, kad šis raštas patenka į redakcinėje politikoje nurodytos antrosios ir trečiosios išimties taikymo sritį.

45. Tačiau pirmiausia reikia priminti, kad yra dvi raidės @europa .de versijos. Abiejose versijose skundo pateikėjas pristatė „Sunday Times“ straipsnį savo pavadinimu ir subtitrais ir

pateikė nuorodą į jį. Toliau jis citavo Komisijos pranešimą spaudai, paskelbtą likus dviem dienoms iki šio straipsnio paskelbimo. Remiantis minėtu tekstu Komisijai buvo pateikti kaltinimai, kad vienas iš jos pareigūnų palaikė ryšius su žurnalistais, kurie buvo verslininkai, ir Komisija paprašė laikraščio pateikti įrodymus, kad ji galėtų ištirti šį atvejį. Skundo pateikėjo rašte pažymėta, kad OLAF nėra tikra, ar ji iš tikrųjų gali klausytis pateiktų juostų, nes neaišku, ar įrašas buvo teisėtas. Toliau ji rėmėsi *Spiegel* ataskaita, kurioje aprašyta sistema, pagal kurią Vokietijos vyriausybės valdomi aukščiausi Vokietijos Komisijos pareigūnai. Taip pat buvo pateikta nuoroda į šį straipsnį, kuriame daugiausia kalbama apie „Sunday Times“ atskleistą reikalą. Skundo pateikėjo laiške cituojamas Tarnybos nuostatų 11 straipsnis (pagal kurį pareigūnai turi veikti nešališkai, nepriklausomai ir būti lojalūs Komisijai) ir paraginta Komisiją ištirti šį klausimą. Ji taip pat pranešė, kad pareigūnas, susitikęs su „Sunday Times“ žurnalistais, kurie buvo laikomi verslo atstovais, bandė neleisti NVO paskelbti jo vardo apdovanojimų ceremonijos leidinyje, tačiau Belgijos teismas, nagrinėjantis šį klausimą, nusprendė, kad šiuo atveju saviraiškos laisvė yra svarbesnė. Galiausiai ji nurodė, kad suinteresuotasis pareigūnas yra Europos teismų dabartinių ir buvusių *référéndaires* asociacijos pirmininko pavaduotojas.

46. Be to, pirminėje skundo pateikėjo rašto versijoje buvo pateiktos tam tikros „išvados“ ir skundo pateikėjo pastabos šiuo klausimu ir dėl to, ką jis manė kaip Komisijos nenorą jį ištirti. Taigi po „Sunday Times“ straipsnio įvado skundo pateikėjas atkreipė dėmesį į tai, kiek laiko pareigūnas užėmė savo pareigas, ir pateikė savo „pirmą išvadą“, t. y. kad Komisija klaidingai leido jam likti jautrioje padėtyje tol, kol jis tai padarė. Pranešęs, kad OLAF analizavo, ar ji turi teisę klausytis juostų, jis padarė išvadą, kad ji yra linkusi nesinaudoti įrodymais, kurių Komisija prašė iš *Sunday Times*. Be to, skundo pateikėjas teigė, kad tai, jog atitinkamas pareigūnas užėmė vadovaujančias pareigas buvusių *référéndaires* asociacijoje, turėtų įtakos bylos, kurią pareigūnas pateikė dėl Komisijos sprendimo jį sustabdyti, baigčiai. Ombudsmeno nuomone, šios „išvados“ sudaro įspūdį, kad atitinkamo pareigūno elgesys buvo toks, kad jam neturėjo būti leista užimti jautrias pareigas, kurias jis ėjo, ir, žinoma, ne taip ilgai. Atsižvelgiant į tai, likusi teksto dalis, nors joje tik nurodyta tai, kas buvo paskelbta kitur, skaitytojai galėjo būti suprasta kaip kritikuojanti atitinkamą Komisijos pareigūną.

47. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Ombudsmenas nusprendė, kad Komisija turėjo teisę daryti išvadą, jog atitinkamo laiško pirminėje versijoje buvo pateikti kaltinimai atitinkamam pareigūnui. Be to, Ombudsmenas nurodė, kad, kiek tai susiję su trečiąja išimtimi, Komisijos požiūris į šią laišką versiją, kuria pažeidžiama tiriamo pareigūno nekaltumo prezumpcijos apsauga, taip pat atrodė pagrįstas. Ombudsmeno nuomone, Komisijos sprendimas neskelbti šios @europa.de laišką versijos atitinkamame diskusijų forume buvo pagrįstas.

48. Kita vertus, peržiūrėtą skundo pateikėjo rašto versiją, iš kurios buvo išbrauktos minėtos skundo pateikėjo išvados ir pastabos, daugiausia sudarė citatos iš spaudos straipsnių ir Komisijos pranešimo spaudai šiuo klausimu. Ji padarė išvadą pabrėždama, kad visi jos paminėti faktai yra pagrįsti viešai prieinamais šaltiniais ir jais nebuvo siekiama iš anksto nustatyti, ar Komisijos pareigūnas yra „kaltas ar nekaltas“. Iš šio teksto, kuris buvo apibendrintas 45 punkte, matyti, kad skundo pateikėjas pranešė apie šį reikalą ir, tai darydamas, nurodė atitinkamų straipsnių pavadinimus ir subtitrus bei priežastį, dėl kurios pareigūnas buvo nominuotas „Blogiausio interesų konflikto apdovanojimui“; būtent, pasak šio apdovanojimo organizatorių, „už

viešai neatskleistos informacijos apie prekybos tarifus atskleidimą“lobistams,, kurie iš tikrųjų buvo priedangoje dirbantys žurnalistai“. Vis dėlto, nors skundo pateikėjas nurodė ir pakartojo tokius pareiškimus ir atitinkamus straipsnius, kurie galėtų būti laikomi kaltinimais pareigūnui, iš teksto nematyti, kad jis pritarė jo pateiktai nuomonei arba pats pateikė tokius kaltinimus.

49. Todėl negalima laikyti įrodytu faktu, kad skundo pateikėjas antroje pataisytoje savo laiško versijoje atitinkamam pareigūnui pateikė kaltinimus.

50. Dėl trečiosios išimties Ombudsmenas pažymėjo, kad tiesa, jog, kaip minėta pirmiau, laiške buvo pranešta apie „Sunday Times“ bylą tuo metu, kai tyrimai šiuo klausimu dar nebuvo baigti. Tačiau vien to negalima laikyti pakankamu, kad laiškas būtų laikomas pažeidžiančiu nekaltumo prezumpciją. Iš tiesų Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad uždraudus bet kokią pranešimą tiriamu klausimu, kol nebus baigtas tyrimas, būtų pernelyg apribota žodžio laisvė. Reikėtų pažymėti, kad, kiek tai susiję su pranešimu apie bylos faktus, skundo pateikėjas citavo pačios Komisijos pranešimą spaudai, kuriame vartojama kruopštus tekstas, kuriame teigiama, kad laikraštis „Itaria“, kad pinigų pervedimas buvo „tariamai“ siūlomas mainais už konsultacijas ir informaciją. Be to, iš likusios teksto dalies negalima daryti išvados, kad skundo pateikėjas manė ir siekė įtikinti savo skaitytojus, kad atitinkamas pareigūnas iš tikrųjų yra kaltas. Ombudsmenas padarė išvadą, kad nėra jokių požymių, kad tekstas pažeistų trečiosios išimties saugomą interesą.

51. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad teiginys, jog Komisija klaidingai atsisakė paskelbti šį raštą ir nemotyvavo savo sprendimo, negalėjo būti patvirtintas dėl pirmosios skundo pateikėjo rašto versijos, o turėjo būti laikomas pagrįstu, palyginti su antrąja versija.

52. Dėl skundo pateikėjo teiginio, kad jo laiškas turėtų būti paskelbtas, kaip minėta pirmiau, šį tvirtinimą reikėjo įvertinti atsižvelgiant į visus pokyčius, kurie galėjo įvykti nuo Komisijos sprendimo priėmimo dienos 2009 m., kai ji atsisakė paskelbti minėtą raštą. Šiuo atžvilgiu Ombudsmenas pažymėjo, kad per tą laiką klausimas, dėl kurio buvo pateiktas šis laiškas, buvo iškeltas Europos teismuose dviejose instancijose. Pirmojoje iš šių bylų Tarnautojų teismas turėjo įvertinti Komisijos sprendimą nušalinti atitinkamą pareigūną. 2009 m. lapkričio 30 d. sprendime ji pažymėjo, kad pareigūnas per posėdį Komisijoje pripažino, jog buvo keletą kartų pakviestas į „Kinijos verslininkų“ vakarienę restoranuose ir joje dalyvavo, nepranešęs savo vadovams. Jis taip pat pripažino, kad per vakarienes, į kurias jis buvo pakviestas, arba telefoninių pokalbių metu pateikė „tam tikrą informaciją, visų pirma dviejų Kinijos bendrovių, dalyvaujančių gaminant žvakes, vardus ir pavardes, kurios po antidempingo procedūros galėjo gauti RER statusą.“ [6] Atsižvelgiant į šias aplinkybes, negalima atmesti galimybės, kad iš naujo įvertinus šį klausimą Komisija galėtų padaryti išvadą, kad net pradinė *laiško @europa.de* versija gali būti paskelbta atitinkamame diskusijų forume.

53. Tačiau Ombudsmenas nusprendė, kad šiuo atveju jam nereikia nagrinėti šio klausimo. Skundo pateikėjas pareiškė savo ieškinį dėl jo „@europa.de“ *laiško* paskelbimo, „*bent jau antroje, redaguotoje versijoje*“. Todėl Ombudsmenas manė, kad jam teisėta sutelkti dėmesį į šią antrąją atitinkamo laiško versiją. Tačiau iš pirmiau pateiktos analizės matyti, kad antroji šio rašto versija nepažeidžia redakcinės politikos ir todėl ji turėtų būti paskelbta.

54. Pagal savo statuto 3 straipsnio 5 dalį ombudsmenas „*kiek įmanoma*“ ieško draugiško sprendimo, kad būtų pašalintas netinkamas administravimas ir patenkintas skundas. Tačiau, kaip nurodyta pirmiau, nagrinėjamu atveju Ombudsmenas nusprendė patenkinti skundą. Be to, iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Komisija atmetė Ombudsmeno pasiūlymus dėl takaus požiūrio ir tvirtai laikėsi savo nuomonės. Todėl draugiškas sprendimas nebuvo įmanomas. Todėl Ombudsmenas pateikė Komisijai rekomendacijos projektą ir paragino ją paskelbti antrąją skundo pateikėjo rašto „@europa.de“ versiją.

(2) Laiškas „*Pagaminta Vokietijoje*“

55. Redaktorius teigė, kad šis laiškas negali būti paskelbtas, nes Komisija „prieš spaudos straipsnių atgaminimą apkaltino arba naudojo innuendo prieš kolegas“. Atsakydama į Ombudsmeno klausimą, Komisija paaiškino, kad jos sprendimas neskelbti laiškų buvo pagrįstas redakcinėje politikoje nustatytais antra ir trečia išimtimis. Tačiau atsakydama į Ombudsmeno klausimą, kaip šio rašto paskelbimas galėtų pakenkti Komisijos interesams, darant poveikį nekaltumo prezumpcijai arba apkaltinant ar naudojant innuendo prieš kolegas, Komisija nepateikė jokių konkrečių argumentų, išskyrus tai, kad ji neketino leisti intranete diskutuoti apie atskirų savo darbuotojų nuopelnus ir elgesį.

56. Ombudsmenas nurodė, kad, siekiant nustatyti, ar minėtam laiškui gali būti taikoma antroji išimtis, reikia pažymėti, kad laiškas nebuvo susijęs su jokių atskiru pareigūnu, o tik pateikė *Spiegel* ataskaitoje pateiktą teiginį, pagal kurį Vokietijos vyriausybė sudarė pareigūnų grupę, kuriai buvo pavesta įvertinti aukšto rango Vokietijos pareigūnus tarptautinėse organizacijose. Tiesa, kad pateikiant šią temą skundo pateikėjo laiške buvo nurodytas ir išverstas Spiegel ataskaitos pavadinimas, kuriame buvo paminėtas šis klausimas („Vokietijos vyriausiasis pareigūnas Briuselyje, įtartas korupcija“) ir pateikta nuoroda į šį straipsnį. Straipsnyje išsamiai aprašomi įvykiai, susiję su „Sunday Times“ straipsniu. Tačiau ji nepateikia kaltinimų kaip faktų (išskyrus tai, kad susitikimai vyko restoranuose Briuselyje), bet praneša apie tokius įtarimus, kaip informacija arba kad pareigūnas sutiko su pažadu atlyginti už šią informaciją, ir aiškiai nurodo, kad tai yra kaltinimai, o ne faktai. Ombudsmenas pridūrė, kad bet kuriuo atveju vien tai, jog skundo pateikėjo laiške cituojamas šio straipsnio pavadinimas, nereiškia, kad šiame laiške buvo pateikti kaltinimai Komisijos pareigūnui, kurio elgesys lėmė *Spiegel* straipsnio priėmimą.

57. Skundo pateikėjo rašte minimi dar du „*lengvai identifikuojami asmenys*“, t. y. Komisijos pirmininkas ir OLAF direktorius. Tačiau rašte tik nurodyta, kad, skundo pateikėjo nuomone, šie du asmenys galėtų patirti neigiamų pasekmių, jei būtų atliktas Vokietijos vyriausybės tariamai sukurtos vertinimo sistemos tyrimas. Ombudsmeno nuomone, šis pareiškimas vargu ar galėtų būti aiškinamas kaip kaltinimas ar innuendo šiems dviem asmenims.

58. Galiausiai buvo įmanoma, kad laišką būtų galima aiškinti taip, kad dėl Vokietijos vyriausybės tariamai sukurtos vertinimo sistemos tam tikri aukšto rango Vokietijos pareigūnai Komisijoje gali būti priversti pažeisti savo lojalumo ES pareigą. Vis dėlto, net jei tai būtų aiškinama kaip kaltinimas, vis dėlto atitinkami pareigūnai nebuvo nei įvardyti, nei lengvai atpažįstami. Todėl ombudsmenas nemanė, kad atsisakymas paskelbti šį laišką galėtų būti

grindžiamas antrą redakcinės politikos išimtimi.

59. Taigi liko išnagrinėti, ar trečioji išimtis galėtų pateisinti Komisijos sprendimą neskelbti laiško. Tačiau dėl priežasčių, kurios jau buvo nurodytos vertinant antrąją *laiško @europa.de* versiją, Ombudsmenas nemano, kad laiškas, kuriame tik buvo pranešta apie tam tikrus kaltinimus konkrečiam pareigūnui kituose leidiniuose, nesudarydamas įspūdžio, kad laiško autorius šiuos teiginius laiko pagrįstais, gali būti laikomas galinčiu pakenkti nekaltumo prezumpcijai. Šiomis aplinkybėmis taip pat buvo pažymėta, kad ombudsmenas paprašė Komisijos nurodyti, kaip šio rašto paskelbimas galėtų pakenkti Komisijos interesams, pažeisdamas atitinkamo pareigūno nekaltumo prezumpciją. Kaip jau minėta, Komisija savo atsakyme nepateikė pastabų šiuo klausimu. Todėl reikėjo daryti išvadą, kad trečiaja išimtimi negalima remtis kaip priežastimi atsisakyti paskelbti šį raštą.

60. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenė nustatė, kad Komisija neteisingai atmetė šį raštą, kad jis būtų paskelbtas atitinkamame diskusijų forume. Jis mano, kad tai dar vienas netinkamo administravimo atvejis. Todėl jis pateikė rekomendacijos projektą ir paragino Komisiją taip pat paskelbti laišką „*Pagaminta Vokietijoje*“.

(3) Laiškas pavadinimu „

Greitas, bet netikslus

“

61. Rašte „*greitas, bet netikslus*“ skundo pateikėjas nurodė, kad nors visi Komisijos pranešimai spaudai visada turėtų būti prieinami RAPID duomenų bazėje, kai kurių iš jų ten nerasta. Taigi, skundo pateikėjo teigimu, Komisija padarė klaidą arba sąmoningai slėpė nepatogius pranešimus spaudai. Skundo pateikėjas savo teiginį iliustravo nurodydamas du pavyzdžius. Pirmasis buvo pirmiau minėtas pranešimas spaudai, kurį Komisija paskelbė po to, kai į jį kreipėsi „Sunday Times“. Kitas pavyzdys buvo susijęs su Kinijos pieno produktų uždraudimu. Skundo pateikėjas padarė išvadą, kad Komisija pasimokė iš George'o Orwello devyniolikos-aštuonių-keturių, cituodama dalį apie „praeities gamybą“.

62. Redaktorius teigė, kad šis laiškas negali būti paskelbtas, nes Komisija „prieš spaudos straipsnių atgaminimą apkaltino arba naudojo innuendo prieš kolegas“. Savo nuomonėje Komisija patikslino, kad jos sprendimas neskelbti laiškų buvo pagrįstas redakcinėje politikoje nustatytomis antra ir trečia išimtimis. Tačiau, kai Ombudsmenas paprašė paaiškinti, kaip sprendimą neskelbti šio rašto būtų galima pagrįsti taikant šias dvi išimtis, Komisija nepateikė jokių konkrečių argumentų.

63. Dėl antrosios išimties Ombudsmenas nusprendė, kad iš tiesų laiške minimas lengvai identifikuojamas asmuo, t. y. pareigūnas, kuriam skirtas „Sunday Times“ straipsnis, kuris nustatomas pagal jo poziciją Komisijoje. Taip pat tiesa, kad laiške cituojamas atitinkamo „Sunday Times“ straipsnio pavadinimas ir paantraštė. Tačiau niekas neleidžia manyti, kad skaitytojais sudarytų įspūdį, jog skundo pateikėjas norėjo pateikti šiame straipsnyje nurodytus

kaltinimus. Bendresnė Komisijos kritika, išsakyta rašte, nėra skirta jokiame įvardytam ar identifikuojamam asmeniui. Todėl Komisija negalėjo remtis redakcinėje politikoje numatyta antrąja išimtimi, kad pateisintų rašto nepaskelbimą.

64. Dėl trečiosios išimties Ombudsmenas sutiko su skundo pateikėju, kad būtų absurdiška manyti, jog pačios Komisijos paskelbto pranešimo spaudai citatų paskelbimas atitinkamame diskusijų forume, kuris neiškraipo šio pranešimo spaudai, galėtų būti laikomas galinčiu pakenkti nekaltumo prezumpcijos apsaugai. Šiomis aplinkybėmis buvo priminta, kad, kaip jau minėta, ir nors ombudsmenas paprašė Komisijos pateikti papildomų paaiškinimų šiuo klausimu, pastaroji nepateikė atsakymo šiuo klausimu.

65. Ombudsmenas pripažino, kad laiške labai griežtai kritikuojama Komisija, teigiama, kad ji „*gamina praeitį*“ ir teigiama, kad ji elgiasi kaip totalitarinis režimas, pavaizduotas George'o Orwello *devyniolikos-aštuonių-keturių metų* kūrinys.

66. Tačiau ombudsmenas taip pat priminė, kad iš pačios Komisijos redakcinės politikos matyti, jog sprendimai neskelbti laiškų turėtų būti išimtis. Šioje byloje Komisija, siekdama pateisinti savo sprendimą neskelbti atitinkamo laiško, nesirėmė minėta kritika. Ji taip pat neįrodė, kad ši kritika suteiktų jai teisę remtis viena iš trijų jos redakcinėje politikoje numatytų išimčių.

67. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas nustatė, kad Komisija neįrodė, jog turėjo teisę atsisakyti paskelbti šį raštą. Tai dar vienas netinkamo administravimo atvejis. Todėl Ombudsmenas pateikė rekomendacijos projektą, kuriame paragino Komisiją taip pat paskelbti raštą „*greitas, bet netikslus*“.

Po rekomendacijos projekto Ombudsmenui pateikti argumentai

68. Išsamioje nuomonėje Komisija teigė, kad jos sprendimas nepatenkinti skundo pateikėjo skundo buvo „*visiškai pagrįstas*“. Komisija pabrėžė, kad ji turi laikytis nekaltumo prezumpcijos. Tačiau iš laiškų, kuriuos skundo pateikėjas norėjo paskelbti, buvo aišku, kad jie buvo susiję su byla, kurioje dalyvavo „*buvęs kolega*“, kuri buvo nagrinėjama Belgijos teisme. Todėl Komisija savo intraneto forume negalėjo paskelbti spaudos straipsnio, kuris galėtų pažeisti šio asmens teisę būti laikomas nekaltu, kol neįrodyta jo kaltė.

69. Šis motyvavimas buvo taikomas ne tik @europa .de, bet ir raidėms „*Pagaminta Vokietijoje*“ ir „*greitai, bet netiksliai*“. Tiesa, šiuose raštuose, nors ir daroma nuoroda į buvusio kolegos atvejį, taip pat buvo nagrinėjami kiti klausimai, t. y. Komisijos RAPID duomenų bazės „*buvęs veikimas*“ ir „*tariama Vokietijos reitingų sistema*“. Vis dėlto Komisija laikėsi nuomonės, kad jos forumas nebuvo vieta kvestionuoti kitų Komisijos darbuotojų, pavyzdžiui, vienos valstybės narės pareigūnų grupės, lojalumo, net jei tai buvo padaryta remiantis laikraščio straipsniu.

70. Tačiau Komisija nurodė, kad ji, siekdama kompromiso, nusprendė paskelbti du paskutinius laiškus, išskyrus bet kokią nuorodą į „*minėtos bylos/kolegos*“, kurią ji išbrauks.

71. Savo pastabose skundo pateikėjas toliau laikėsi nuomonės, kad Komisija nepagrįstai cenzūravo jo laiškus. Jis visiškai pritarė Ombudsmeno rekomendacijos šiuo klausimu projektui. Jis taip pat pabrėžė, kad Ombudsmenas manė, jog pirmoji jo laiško @europa.de versija gali būti paskelbta, o tai reiškia, kad Komisijos reikalavimas cenzūruoti antrąją šio rašto versiją negali būti priimtas. Be to, skundo pateikėjas pakartojo savo teiginį, kad Komisija taip pat turėtų paskelbti visus kitus jo raštus. Šiuo klausimu skundo pateikėjas pažymėjo, kad Komisija nepateikė jokių naujų argumentų. Todėl jis paprašė Ombudsmeno palikti išvadą dėl netinkamo administravimo, susijusio su atsisakymu paskelbti tris laiškus.

Ombudsmeno vertinimas po jo rekomendacijos projekto

(1) Laiškas „@europa .de“

72. Iš pirmiau minėto atsakymo matyti, kad Komisija nepritarė Ombudsmeno rekomendacijos projektui ir todėl nusprendė nepasinaudoti galimybe spręsti netinkamo administravimo atvejį, kurį ombudsmenas nustatė, t. y. kad Komisijos sprendimas neskelbti antrosios skundo pateikėjo rašto „@europa.de“ versijos nebuvo pagrįstas pačios Komisijos redakcine politika. Ombudsmenas apgailestauja, kad Komisija nenagrinėjo jo argumentų ir nepateikė jokių naujų argumentų šiuo klausimu. Todėl Ombudsmenas toliau laikosi savo išvados dėl netinkamo administravimo šiuo klausimu.

(2) Laiškai „

Pagaminta Vokietijoje

“ ir „Greitai

, bet netikslūs

“

73. Visų pirma ombudsmenas džiaugiasi galėdamas pastebėti, kad Komisija ėmėsi veiksmų, kad būtų laikomasi jo rekomendacijos projekto ir nusprendė paskelbti pirmiau minėtus du laiškus. Tačiau Komisija taip pat nusprendė iš šių laiškų pašalinti visas nuorodas į „Sunday Times“ bylą ir į buvusį suinteresuotąjį pareigūną. Ombudsmenas pabrėžia, kad vienintelės nuorodos, kurios galėtų būti laikomos aktualiomis šiuo atžvilgiu, yra pateiktos, kiek tai susiję su laišku „Pagaminta Vokietijoje“, žurnalo „Spiegel“ straipsnio pavadinime, kurį skundo pateikėjas išvertė kaip „Vokietijos vyriausiasis pareigūnas Briuselyje pagal korupcijos įtarimą“ ir nuorodą į šį straipsnį, o kalbant apie laišką „Greitas, bet netikslus“ – „Sunday Times“ straipsnio pavadinime ir subtituluose bei nuoroda į šį straipsnį.

74. Ombudsmenas savo analizėje, kurioje buvo parengtas jo rekomendacijos projektas, jau paaiškino, kad tai, jog laiške „Pagaminta Vokietijoje“ cituojamas Spiegel straipsnio pavadinimas ir yra su juo susijusi, negali būti suprantama kaip reiškianti, kad laiške pateikti kaltinimai atitinkamam pareigūnui ir kad juo pažeidžiama nekaltumo prezumpcija. Todėl jis

laikosi nuomonės, kad sprendimas neskelbti atitinkamo straipsnio „*visiškai*“ negali būti pateisinamas remiantis Komisijos redakcine politika.

75. Kalbant apie laišką, pavadintą „*greitas, bet netikslus*“, tiesa, kad jis susijęs su „*Sunday Times*“ straipsnio pavadinimu ir jį cituoja. Tačiau, kaip jau nurodyta Ombudsmeno analizėje, po kurios buvo parengtas jo rekomendacijos projektas, tame rašte nėra nieko, kas rodytų, kad skundo pateikėjas įtraukė šią antraštinę dalį, kad galėtų pateikti kaltinimus. Taip pat nėra pagrindo manyti, kad jai taikoma trečioji Komisijos redakcinėje politikoje įtvirtinta išimtis. Todėl Ombudsmenas nemano, kad sprendimas pašalinti nuorodas į „*Sunday Times*“ bylą ir taip neskelbti viso laiško gali būti pateisinamas remiantis Komisijos redakcine politika.

76. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas pakartoja savo išvadą dėl netinkamo administravimo, susijusio su Komisijos atsisakymu paskelbti visus minėtus straipsnius.

B. Teigimas, kad Komisija klaidingai atsisakė ištirti, ar Vokietijos aukščiausiams Komisijos pareigūnams buvo pakenkta jų nešališkumui dėl tariamos Vokietijos vertinimo sistemos ir susijusio teiginio

Ombudsmenui pateikti argumentai

77. Skundo pateikėjas teigė, kad priežastis, dėl kurios Komisija nenorėjo savo intranete skelbti jo laiško „Pagaminta Vokietijoje“, buvo ta, kad ji nepagrįstai stengėsi apsaugoti aukšto rango Vokietijos pareigūnus. Spiegel straipsnyje, kurį jis paminėjo šiame laiške, aprašyta reitingų sistema, pagal kurią Vokietijos vyriausybė, taikydama viešai nepaskelbtus kriterijus, vertino aukšto rango pareigūnų darbą tarptautinėse organizacijose. Tai akivaizdžiai pakenkė Europos valstybės tarnybos nepriklausomumui ir lojalumui, pažeidžiant Pareigūnų tarnybos nuostatų 11 straipsnį. Vokietija neginčijo šiame straipsnyje pateiktos informacijos. Todėl skundo pateikėjas paprašė Komisijos ištirti savo aukščiausius Vokietijos pareigūnus ir nustatyti, koku mastu ši sistema pakenkė jų nepriklausomumui.

78. Savo nuomonėje Komisija nepateikė pastabų šiuo klausimu, nebent nurodė priežastis, dėl kurių skundo pateikėjo prašymas šiuo klausimu pagal 90 straipsnio 2 dalį buvo atmestas. Todėl ombudsmenas paprašė jos pateikti pastabas dėl skundo esmės.

79. Atsakydama į šį pirmąjį prašymą Komisija patikslino, kad net jei klausimas galėjo būti nagrinėjamas neatsižvelgiant į šį nepriimtina individualų skundą, nebuvo pagrindo tai daryti. Skundo pateikėjas nurodė tam tikrus straipsnius, kurie buvo paskelbti Vokietijos spaudoje dėl kaltinimų buvusiam jo vadovui. Dėl šių įtarimų Komisija ėmėsi tinkamų priemonių. Tačiau straipsniuose, kuriais rėmėsi skundo pateikėjas, nebuvo jokių įrodymų dėl tariamos reitingų sistemos buvimo ar svarbos. Skundo pateikėjas tokių įrodymų taip pat nepateikė. Todėl Komisija negalėjo pareikšti nuomonės šiuo klausimu ir juo labiau imtis veiksmų.

80. Išanalizavęs šį atsakymą, ombudsmenas pažymėjo, kad „Spiegel“ straipsnyje pateikta pakankamai išsami informacija apie tariamą Vokietijos vyresniųjų pareigūnų reitingų sistemą tarptautinėse organizacijose; tiek daug, kad nebuvo aišku, kokius papildomus įrodymus šiuo klausimu būtų galėjęs pateikti skundo pateikėjas. Jis taip pat pažymėjo, kad apsvartė galimą tokios sistemos poveikį ES administracijai, kad būtų galima atlikti tyrimą. Todėl jis paprašė Komisijos: I) ar ji susisiektų su Vokietija, kad gautų daugiau informacijos; ir ii) informuoti jį apie padėtį, kurios ji turėtų, jei tokia reitingų sistema egzistų.

81. Dublike Komisija nurodė nemananti, kad tariama Vokietijos pareigūnų reitingavimo sistema gali turėti įtakos ES veikimui. Ji pabrėžė, kad ji pati paskyrė savo vyresnius pareigūnus ir vykdė skaidrią atrankos procedūrą, per kurią buvo vertinami kandidatų nuopelnai. Todėl ji neketino kreiptis į nacionalines valdžios institucijas šiais klausimais.

82. Savo pastabose skundo pateikėjas pakartojo savo teiginį ir tvirtinimą, pažymėdamas, kad būtų sunku vertinimo sistemos nelaikyti „prekybos įtaka tinklo“ rodikliu, ir kritikavo tai, kad Komisija neištyrė šio klausimo. Mažai tikėtina, kad Vokietijos vyriausybė būtų aukštai reitinguojusi aukščiausius pareigūnus už tai, kad jie veikia Sąjungos interesų labui; tikėtina, kad aukščiausius reitingus turėjo tie pareigūnai, kurie veikė Vokietijos interesais. Šiomis aplinkybėmis Komisijos atsakymas, kad ji pati paskyrė savo pareigūnus, neturėjo reikšmės.

83. Skundo pateikėjas taip pat pažymėjo, kad Komisijai nelogiška tirti aukšto rango pareigūno veiksmus remiantis laikraščio straipsniu, tačiau atsakyti tai daryti dėl jo iškelto klausimo, apie kurį pranešė vienodai patikimas laikraštis. Šiomis aplinkybėmis skundo pateikėjas prieštaravo Komisijos nuorodai į „tariamą reitingų sistemą“, pažymėdamas, kad apie šį klausimą buvo pranešta remiantis faktiniu pagrindu ir kad Vokietijos vyriausybė neginčijo straipsnio turinio. Nuolatinis Komisijos neveikimas kėlė grėsmę teisinei valstybei ir parodė, kad ji nėra iš tikrųjų nepriklausoma.

Ombudsmeno vertinimas, po kurio parengtas rekomendacijos projektas

84. Kaip jau nurodyta antrajame prašyme pateikti papildomos informacijos, ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad Spiegel straipsnyje nurodyta, jog Vokietijos vyriausybė gali taikyti aukšto rango pareigūnų ES ir kitų tarptautinių organizacijų reitingų sistemą, siekdama pasiūlyti juos paskirti į aukšto lygio tarptautines pareigas. Ombudsmeno nuomone, būtų visiškai suprantama, jei valstybė narė nuspręstų stebėti savo piliečius, užimančius aukšto rango pareigas tarptautinėse organizacijose, ir įvertinti jų nuopelnus, kad turėtų potencialių kandidatų duomenų bazę, kuria galėtų pasinaudoti svarstydamas, kaip užimti tam tikras pareigas, susijusias su didelėmis pareigomis. Tačiau tokia nacionalinė reitingų sistema galėtų turėti įtakos ES institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų veikimui. Taip yra todėl, kad, kaip pažymėjo skundo pateikėjas, galimybė užimti aukšto lygio pareigas gali turėti įtakos ES pareigūnų, kuriems taikoma tokia reitingų sistema, elgesiui.

85. Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad, žinoma, visiškai įmanoma, kad reitingų sistema, kaip nuogaštaija skundo pateikėjas, nevertina pareigūnų už tai, kad jie veikia nacionalinių interesų labui, bet įvertina jų vadovavimo ar diplomatinio įgūdžius ir tai, kaip gerai jie atlieka savo, kaip pareigūnų savo institucijoje, užduotis. Be to, tikėtina, kad bet kokios tokios reitingų sistemos poveikis ES dirbantiems pareigūnams priklausys nuo to, ar šie pareigūnai žino ir kiek išsamiai žino apie gaunamą reitingą. Nesant papildomos informacijos, neįmanoma nustatyti, ar Vokietijos vyriausybės tariamai taikoma reitingų sistema galėtų turėti neigiamų pasekmių ES. Ombudsmenas pripažino, kad tuo metu nebuvo jokių įrodymų, patvirtinančių tokios sistemos egzistavimą. Tačiau gerbiamas nacionalinis naujienų žurnalas pranešė, kad valstybė narė taiko tokią sistemą, kuri gali neigiamai paveikti Komisijos darbuotojų lojalumą ES. Ombudsmenas sutiko, kad Komisija aiškiai turi diskreciją spręsti, ar imtis veiksmų, kai mano, kad yra arba gali būti pažeista ES teisė. Tačiau ši diskrecija gali būti naudinga tik po to, kai Komisija išnagrinėja šį klausimą ir nustato faktus. Ombudsmeno nuomone, skundo pateikėjo pateikta informacija turėjo paskatinti Komisiją ištirti šį klausimą.

86. Komisija nurodė, kad ji pati skiria savo pareigūnus ir kad tai daro pasibaigus jų nuopelnų vertinimo procedūrai. Tačiau galimas nacionalinių reitingų sistemų, pavyzdžiui, nurodytų *Spiegel* straipsnyje, pavojus kyla dėl galimo jų poveikio pareigūnams juos paskyrus. Taigi Komisijos argumentas neįrodo, kad skundo pateikėjo iškelto klausimo tyrimas nereikalingas.

87. Todėl Ombudsmenas nustatė, kad Komisija tinkamai neišnagrinėjo šio teiginio ir teiginio. Jis vis dar laikėsi nuomonės, kad reikia atlikti nacionalinių reitingų sistemų tyrimą, todėl nusprendė, kad Komisijos atsisakymas net ištirti šį klausimą yra netinkamo administravimo atvejis. Todėl jis pateikė rekomendacijos, kad Komisija turėtų ištirti galimą aukšto rango Vokietijos Komisijos pareigūnų, tariamai valdomų Vokietijos vyriausybės, reitingų sistemos poveikį jų pareigų vykdymui, visų pirma jų nepriklausomumui, nešališkumui ir lojalumui ES, projektą.

Po rekomendacijos projekto Ombudsmenui pateikti argumentai

88. Išsamioje nuomonėje dėl rekomendacijos projekto Komisija pakartojo, kad skiria darbuotojus pagal jų veiklos rezultatus. Ji pridūrė, kad ji taip pat vertino ir paaukštino savo darbuotojus tuo pačiu pagrindu ir neatsižvelgdama į valstybės narės pilietybę ar nuomonę. Ji nurodė, kad išorės suinteresuotieji subjektai negali daryti netinkamos įtakos, atsižvelgiant į atitinkamas Komisijos procedūras ir Tarnybos nuostatuose nustatytas taisykles. Todėl Komisija neketino pradėti tokio tyrimo.

89. Savo pastabose skundo pateikėjas toliau laikėsi savo skundo, pabrėždamas, kad Komisijos nepriklausomumui kiltų pavojus, jei ji pripažintų, kad valstybė narė taiko lygiagrečią aukšto rango Komisijos pareigūnų vertinimo sistemą. Dėl Komisijos argumento, kad ji atrinko ir paaukštino savo pareigūnus be jokios išorinės įtakos, skundo pateikėjas nurodė, kad i) ombudsmenas aiškiai žinojo apie šį faktą pateikdamas savo rekomendacijos projektą ir ii) tai nepašalina Vokietijos reitingų sistemos galimo poveikio Komisijos nepriklausomumui, nes, kaip jau yra nurodęs ombudsmenas, tokia sistema gali „*paveikti atitinkamų ES pareigūnų elgesį*“.

90. Dėl Ombudsmeno pareiškimo, kad neaišku, ar ir koku mastu Vokietijos aukšto rango pareigūnai buvo informuoti apie reitingų sistemą, skundo pateikėjas teigė, kad po „*Spiegel*“ straipsnio jie negalėjo apie tai nežinoti. Be to, tai, kad ši sistema nebuvo vieša, dar labiau paskatino Vokietijos pareigūnus veikti Vokietijos, o ne Sąjungos interesų labui, kad pagerintų jų karjeros perspektyvas. Tai pakenkė jų nepriklausomumui, nešališkumui ir lojalumui Komisijai.

91. Skundo pateikėjas taip pat pažymėjo, kad Vokietijos pareigūnai „*nesmerkė*“ Vokietijos lygiagrečios reitingų sistemos. Todėl jis pakartojo savo prašymą Ombudsmenui rekomenduoti pradėti drausminę procedūrą atitinkamiems Komisijos pareigūnams, t. y. aukšto rango Vokietijos pilietybę turintiems pareigūnams, vadovaujantis Ombudsmeno statuto 4 straipsnio 2 dalimi ir įgyvendinimo nuostatų 10 straipsnio 4 dalimi.

Ombudsmeno vertinimas po jo rekomendacijos projekto

92. Išsamioje nuomonėje dėl Ombudsmeno rekomendacijos projekto Komisija tiesiog pakartojo argumentus, kuriuos ji pateikė prieš ombudsmenui pateikiant rekomendacijos projektą. Konkrečiai kalbant, atsakydama į Ombudsmeno argumentą, kad lygiagrečios nacionalinės reitingų sistemos, jei jos iš tikrųjų egzistuoja, kėlė didesnę susirūpinimą skiriant pareigūnus, o ne atrankos procedūros metu, Komisija tik nurodė, kad ji vertina ir paaukština savo pareigūnus nepatirdama jokios išorinės įtakos.

93. Tačiau, kaip nurodyta analizėje, po kurios buvo parengtas rekomendacijos projektas, Ombudsmenui susirūpinimą kelia tariama Vokietijos reitingų sistema ar panašios sistemos, kurios gali būti taikomos kitose valstybėse narėse, o ne tai, kad valstybė narė atranka asmenis, kuriuos Komisija skiria arba skatina. Veikiau jo rūpestis yra tas, kad pareigūnai ne visada gali veikti vadovaudamiesi ES interesais, jei leidžia, kad jų elgesiui turėtų įtakos mintis, kaip tai galėtų įvertinti jų pačių valstybės narės administracija. Dėl šios priežasties Ombudsmenas apsvaistė ir vis dar mano, kad įtarimai dėl tokios lygiagrečios sistemos turi būti tiriami.

94. Tiesa, kad ombudsmenas, kaip teigė skundo pateikėjas, taip pat gali informuoti institucijas apie „*faktus, dėl kurių drausminiu požiūriu suabejota jų personalo nario elgesiu*“. Vis dėlto, nors ombudsmenas mano, kad dėl įtarime iškelto galimo susirūpinimo Komisija turėtų pradėti tyrimą, atlikdama šį tyrimą jis nenustatė jokių nustatytų faktų, dėl kurių būtų galima suabejoti konkrečios pareigūno ar net pareigūnų grupės elgesiu. Jis taip pat pabrėžia, kad Komisija turi didelę diskreciją spręsti, ar pradėti drausminę procedūrą. Todėl Ombudsmenas mano, kad šiuo atveju nėra tikslinga prašyti Komisijos pradėti drausminę procedūrą.

95. Remiantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, darytina išvada, kad Komisija neįgyvendino Ombudsmeno rekomendacijos projekto. Todėl jame nustatytas netinkamo administravimo atvejis vis dar egzistuoja.

C. Įtarimas, kad Komisija nepagrįstai nepradėjo procedūros

prieš Vokietiją dėl aukšto rango pareigūnų reitingų sistemos ir susijusių reikalavimų

Ombudsmenui pateikti argumentai

96. Skundo pateikėjas laikėsi nuomonės, kad taikydama pirmiau aprašytą aukščiausių pareigūnų reitingų sistemą Vokietija pažeidžia pagrindinius Europos viešosios tarnybos principus, visų pirma Europos valstybės tarnautojų nešališkumą, jų nepriklausomumą ir lojalumą ES. Komisija privalėjo užtikrinti, kad šie principai ir priemonės, kurių ji ėmėsi jiems įgyvendinti, būtų taikomi. Todėl ji turėtų „pateikti ieškinį tinkamam teismui“ prieš Vokietiją, kuri pažeidė Tarnybos nuostatus.

97. Kaip nurodyta pirmiau (žr. B skirsnį), Komisija savo nuomonėje nepateikė pastabų šiuo klausimu. Ombudsmeno prašymu jis nurodė, kad neketina kreiptis į nacionalines valdžios institucijas tokiais klausimais, nes pats paskyrė savo vyresnius pareigūnus ir nemanė, kad tariama pareigūnų reitingavimo sistema galėtų turėti įtakos ES veikimui.

98. Savo pastabose skundo pateikėjas laikėsi savo teiginio ir teiginio.

Ombudsmeno vertinimas

99. Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad Komisija turi didelę diskreciją nuspręsti, ar ir koku būdu nagrinėti teiginius, kad valstybė narė pažeidė Sutartis. Nors ombudsmenas, kaip nurodyta pirmiau, mano, kad Vokietijos tariamai taikoma reitingų sistema turi būti tiriama, jis nemano, kad tai, jog Komisija šiuo klausimu nekreipė Vokietijos į teismą, yra netinkamas administravimas. Kaip jau minėta, visiškai įmanoma, kad atlikus tyrimą Komisija padarytų išvadą, kad bet kokia tokia reitingų sistema neturėjo neigiamo poveikio ES valstybės tarnybai. Bet kuriuo atveju prieš imantis bet kokių teisinių veiksmų turėtų būti atliktas B skirsnyje aptartas etapas, t. y. atitinkamos reitingų sistemos tyrimas.

D. Įtarimas, kad Komisija nepagrįstai neužtikrino, kad visi pranešimai spaudai visada būtų prieinami RAPID duomenų bazėje, ir susijęs tvirtinimas

Ombudsmenui pateikti argumentai

100. Skundo pateikėjas teigė, kad RAPID duomenų bazėje buvo pateikti ne visi Komisijos pranešimai spaudai. Laiške „*Greitas, bet netikslus*“ jis visų pirma paminėjo du 2008 m. rugsėjo mėn. Komisijos pranešimus spaudai, kurių nepavyko rasti per paieškos funkciją RAPID svetainėje [7]. Pirmajame iš jų Komisija nurodė, kad į ją kreipėsi britų laikraštis, kuriame teigiama, kad ji turi susitikimų tarp Komisijos pareigūno ir žurnalistų, kurie laikomi verslininkais, įrašus. Antrasis susijęs su Kinijos pieno produktų importo uždraudimu.

101. Savo nuomonėje Komisija nepateikė pastabų šiuo klausimu. Ji tik nurodė priežastis, dėl kurių skundas, kurį skundo pateikėjas jai pateikė šiuo klausimu pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalį, buvo atmestas. Todėl ombudsmenas paprašė jos pateikti pastabas dėl skundo esmės.

102. Savo atsakyme Komisija „*atsižvelgė*“ į skundo pateikėjo kritiką ir paaiškino, kad RAPID yra tarpinstitucinė pranešimų spaudai duomenų bazė, į kurią įtraukti visi Komisijos pranešimai spaudai nuo 1985 m., taip pat kitų Europos institucijų pranešimai spaudai. Atstovų spaudai tarnyba buvo atsakinga už Komisijos pranešimus spaudai, paskelbtus RAPID. Komisija pridūrė nemananti, kad klausimas buvo susijęs su skundo pateikėju individualiai ar asmeniškai ir kad, be kita ko, jis nepakeitė jo teisinės padėties.

103. Išanalizavęs šį atsakymą, ombudsmenas pažymėjo, kad skundo pateikėjas nurodė du pranešimus spaudai, kurių negalima rasti RAPID duomenų bazėje, ir pateikė vieno iš šių pranešimų spaudai kopiją. Todėl ombudsmenė paprašė Komisijos: I) paaiškinti, kodėl pranešimai spaudai nebuvo prieinami RAPID duomenų bazėje, arba pateikti nuorodą į tai, kur juos galima rasti; ir ii) paaiškinti priemones, kurių ji ėmėsi siekdama užtikrinti, kad visi pranešimai spaudai būtų prieinami duomenų bazėje.

104. Atsakydama į šį antrąjį prašymą pateikti informaciją, Komisija pakartojo, kad visi Komisijos pranešimai spaudai nuo 1985 m. buvo prieinami RAPID. Tačiau ji pripažino, kad skundo pateikėjo nurodyto pranešimo spaudai negalima rasti RAPID. Ji paaiškino, kad elektroniniu paštu paskelbti pranešimai spaudai, vadinami „espresso“, nebuvo automatiškai įtraukti į RAPID duomenų bazę. Ji pridūrė, kad Komisijos atstovų spaudai tarnyba pradėjo sistemingai į RAPID duomenų bazę įtraukti visus „espresso“ pranešimus spaudai. Tai, be kita ko, skundo pateikėjo nurodytas pranešimas spaudai.

105. Savo pastabose skundo pateikėjas pakartojo savo teiginį ir tvirtinimą ir kritikavo tai, kad Komisija užtruko beveik dvejus metus, kad pripažintų, jog RAPID duomenų bazėje galima rasti ne visus pranešimus spaudai. Jis domėjosi, kiek laiko užtruks, kad visi pranešimai spaudai būtų prieinami.

Ombudsmeno vertinimas, po kurio parengtas rekomendacijos projektas

106. RAPID svetainės skyriuje „*apie*“ [8] teigiama, kad duomenų bazėje yra „*visi Komisijos pranešimai spaudai nuo 1985 m.*“. Tik atsakydama į Ombudsmeno antrąjį prašymą pateikti informacijos Komisija pripažino, kad iš tikrųjų ne visi pranešimai spaudai buvo prieinami RAPID duomenų bazėje. Komisija pridūrė, kad ji rengia visus pranešimus spaudai ir kad skundo pateikėjo nurodytas pranešimas spaudai dabar yra prieinamas.

107. Atlikus paiešką duomenų bazėje patvirtinta, kad 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos pranešimas spaudai, susijęs su Sunday Times metodais, dabar yra RAPID duomenų bazėje.

Tačiau skundo pateikėjas taip pat nurodė kitą pranešimą spaudai, kurio jis nerado. Šis antrasis pranešimas spaudai, paminėtas jo laiške „Rapid, bet netikslus“, susijęs su priemonėmis, kurių imtasi dėl Kinijos melamino užteršto pieno [9]. 2011 m. lapkričio 11 d. šis pranešimas spaudai nebuvo paskelbtas RAPID duomenų bazėje.

108. Taigi buvo aišku, kad Komisija, nors visus pranešimus spaudai pradėjo įtraukti į RAPID duomenų bazę iki 2011 m. vasario mėn., dar neužbaigė šios užduoties. Ombudsmenas nežinojo, kiek pranešimų spaudai gali reikėti įtraukti į minėtą duomenų bazę, kad ji būtų išsami. Tačiau jis pažymėjo, kad Komisija neteigė, jog susijęs darbas buvo toks, kad ji būtų galima užbaigti tik 2011 m. lapkričio mėn. Bet kuriuo atveju Ombudsmenas nesuprato, kodėl skundo pateikėjo nurodytas antrasis pranešimas spaudai vis dar nebuvo prieinamas RAPID duomenų bazėje, praėjus daugiau nei dvejiems su puse metų po to, kai skundo pateikėjas atkreipė Komisijos dėmesį į tai, kad jo nebuvo šioje duomenų bazėje.

109. Atsižvelgdamas į tai, ombudsmenas nustatė, kad Komisija, nepaisydama savo paskelbto ketinimo, iki šiol neužtikrino, kad visi jos pranešimai spaudai būtų paskelbti RAPID duomenų bazėje. Iš to matyti, kad buvo atotrūkis tarp teiginio, kad visi nuo 1985 m. paskelbti pranešimai spaudai yra prieinami, ir tikrovės. Tai buvo netinkamo administravimo atvejis. Todėl ombudsmenė rekomendavo Komisijai užtikrinti, kad visi jos pranešimai spaudai būtų paskelbti RAPID interneto svetainėje.

Po rekomendacijos projekto Ombudsmenui pateikti argumentai

110. Savo išsamioje nuomonėje Komisija nurodė, kad pranešimas spaudai apie Kinijos pieno reikalą iš tikrųjų buvo paskelbtas RAPID duomenų bazėje per 2008 m. rugsėjo 26 d. „vidurdienio Express“ pranešimus spaudai. Tačiau, siekdama išsklaidyti skundo pateikėjo susirūpinimą, ji nusprendė jį įtraukti į RAPID duomenų bazę kaip atskirą pranešimą spaudai. Be to, Komisija nurodė, kad ji „*didino pastangas*“, siekdama užtikrinti, kad visi naujai paskelbti *espresso* pranešimai spaudai būtų rankiniu būdu įtraukti į RAPID duomenų bazę.

111. Savo pastabose skundo pateikėjas padarė išvadą, kad Komisija į RAPID duomenų bazę vis dar neįtraukė visų ankstesnių pranešimų spaudai ir kad duomenų bazė liko neišsami. Iš tiesų Komisija nenurodė datos, iki kurios duomenų bazė bus visiškai atnaujinta. Jis pridūrė, kad Komisija turėtų įtraukti atitinkamą įspėjimą į RAPID interneto svetainę. Be to, jis paragino ombudsmeną padaryti išvadą, kad jo nustatytas netinkamas administravimas nebuvo ištaisytas, nes jis negalėjo būti tikras, kad visi ankstesni „*espresso*“ pranešimai spaudai buvo įtraukti į RAPID. Viskas, ką jis tikrai žinojo, buvo tai, kad du jo nurodyti pranešimai spaudai dabar yra prieinami duomenų bazėje.

Ombudsmeno vertinimas po jo rekomendacijos projekto

112. Ombudsmenas džiaugiasi galėdamas pažymėti, kad pranešimai spaudai, kuriuos skundo pateikėjas nurodė savo skunde, dabar yra prieinami RAPID duomenų bazėje, kurioje turi būti „

visi Komisijos pranešimai spaudai nuo 1985 m. “. Jis taip pat pažymi, kad Komisija nurodė skundo pateikėjo raštą „greitas, bet netikslus“ kaip duomenų bazės RAPID „buvusį veikimą“. Iš to jis daro išvadą, kad Komisija aktyviai siekia, kad ne tik visi ankstesni pranešimai spaudai, bet ir nauji pranešimai, įskaitant *espresso* pranešimus spaudai, būtų įtraukti į duomenų bazę per pagrįstą laikotarpį nuo jų paskelbimo. Šiomis aplinkybėmis ombudsmenas daro išvadą, kad atrodo, jog Komisija ėmėsi veiksmų, kad įgyvendintų jo rekomendacijos šiuo klausimu projektą.

E. Išvados

113. Jei ombudsmenas nemano, kad išsami nuomonė, kurią jis gauna iš institucijos ar įstaigos reaguojant į rekomendacijos projektą, yra patenkinama, jis pagal Ombudsmeno statuto 3 straipsnio 7 dalį yra įgaliotas pateikti specialų pranešimą Europos Parlamentui. Specialiojo pranešimo pateikimas suteikia Parlamentui, kaip politiniam organui, kurio teisėtumą lemia tiesioginiai piliečių rinkimai ir kuris atlieka svarbų vaidmenį Sąjungos konstitucinėje santvarkoje, galimybę pareikšti poziciją dėl Ombudsmeno nuomonės ir išvadų.

114. Savo 1998 m. metiniame pranešime ombudsmenas nurodė, kad galimybė pateikti specialų pranešimą Europos Parlamentui yra neįkainojama jo darbo vertė. Jis pridūrė, kad specialiosios ataskaitos neturėtų būti teikiamos pernelyg dažnai ir turėtų būti teikiamos tik svarbiais klausimais, kai Parlamentas gali imtis veiksmų, kad padėtų ombudsmenui [10]. Europos Parlamentui buvo pateikta ir patvirtinta 1998 m. metinė ataskaita.

115. Nagrinėjamu atveju Komisija nesilaikė Ombudsmeno rekomendacijos projekto, susijusio su a) laiškų skelbimu jos intranete ir b) kai kurių aukšto rango pareigūnų lygiagrečios nacionalinės reitingų sistemos galimo poveikio tyrimu.

116. Nors skundo pateikėjo laiškų paskelbimo Komisijos intranete klausimas kelia svarbių klausimų, ombudsmenas taip pat pažymi, kad aplinkybės, dėl kurių pateiktas šis skundas, yra gana neįprastos. Ombudsmenė taip pat pažymi, kad Komisija galiausiai sutiko paskelbti bent dalį dviejų atitinkamų laiškų. Šiomis aplinkybėmis jis nemano, kad šis aspektas pateisina jo specialiosios ataskaitos pateikimą Europos Parlamentui.

117. Antrasis klausimas, t. y. Komisijos atsisakymas ištirti teiginius, kad kai kuriems jos aukšto rango pareigūnams taikoma lygiagreti nacionalinė reitingų sistema, galinti pakenkti jų lojalumui, iš esmės gali būti pagrindas parengti specialiąją ataskaitą. Tačiau, kaip jau minėta, daugelis tariamos reitingų sistemos parametrų, apie kuriuos kalbama *Spiegel* straipsnyje, nėra aiškūs, todėl neaišku, koks rimtas yra sistemos poveikis (jei ji iš tikrųjų egzistuoja). Todėl Ombudsmenas mano, kad būtų netikslinga parengti specialų pranešimą šiuo klausimu.

118. Tačiau ombudsmenas nusiųs šio sprendimo kopiją ir jo santrauką Europos Parlamentui, kad informuotų jį apie šį atvejį ir galėtų imtis bet kokių, jo nuomone, būtinų veiksmų.

119. Todėl Ombudsmenas baigia tyrimą dėl šio skundo pateikdamas šias išvadas ir kritines pastabas:

a) Tai yra gera administracinė praktika tinkamai pagrįsti sprendimus neskelbti laiškų redaktoriui remiantis paskelbta redakcine politika ir atsižvelgiant į šios politikos įgyvendinamus principus. Nagrinėjamu atveju Komisija atsisakė diskusijų forume „Intracomm“ (Komisijos intranete) paskelbti visas trijų raštų, kuriuos skundo pateikėjas jai pateikė (antroji rašto versija „@europa .de“; laišką pavadinimu „*Pagaminta Vokietijoje*“; ir laišką pavadinimu „*Greitai, bet netiksliai*“), nepateikiant tinkamo atsisakymo tai padaryti pagrindimo. Tai yra netinkamo administravimo atvejis.

b) Tai yra gera administracinė praktika tiriant galimą aukšto rango Komisijos pareigūnų, tariamai valdomų valstybės narės vyriausybės, reitingų sistemos poveikį jų pareigų vykdymui, visų pirma jų nepriklausomumui, nešališkumui ir lojalumui ES. Šiuo atveju Komisija atsisakė tai padaryti, nors buvo rimtų priežasčių pradėti tokį tyrimą. Tai yra netinkamo administravimo atvejis.

C) Komisija ėmėsi veiksmų, kad būtų laikomasi Ombudsmeno rekomendacijos projekto užtikrinti, kad visi jos pranešimai spaudai būtų paskelbti RAPID interneto svetainėje. Todėl nėra pagrindo toliau nagrinėti šio skundo aspekto.

Apie šį sprendimą bus pranešta skundo pateikėjui ir Komisijai.

P. Nikiforos Diamandouros

Priimta Strasbūre 2012 m. gruodžio 17 d.

[1] <http://www.timesonline.co.uk/tol/news/politics/article4692906.ece> [Nuoroda]

[2] <http://www.spiegel.de/politik/ausland/0,1518,577597-2,00.html> [Nuoroda]

[3] Originalo vertimas į prancūzų kalbą, kurį atlieka Europos ombudsmeno tarnyba.

[4] 2009 m. lapkričio 30 d. Sprendimo *Wenig prieš Komisiją*, F-80/08, dar nepaskelbtas Rinkinyje, 68 punktas.

[5] 1995 m. vasario 10 d. sprendimas byloje *Allenet de Ribemont prieš Prancūziją* (A serija Nr. 308, 38 punktas).

[6] 4 išnašoje minėto Sprendimo F-80/08 11 ir 69 punktai.

[7] <http://europa.eu/rapid/searchAction.do> [Nuoroda]

[8] <http://europa.eu/rapid/showInformation.do?pageName=about> [Nuoroda]

[9] Šis pranešimas spaudai buvo skelbiamas tuometinės už sveikatą atsakingos Komisijos narės Androullos Vassiliou interneto svetainėje. Nors pranešimo spaudai pavadinimas ir nuoroda į pdf dokumentą vis dar egzistuoja adresu http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/dyna/vassiliou/press_releases.cfm , [nuoroda](#) [Nuoroda] nukreipiama atgal į J. M. Barroso I komisijos rodyklės puslapį, kuris, remiantis šio puslapio viršuje esančia etikete, buvo archyvuotas 2010 m. vasario 16 d.

[10] 1998 m. metinė ataskaita, p. 27–28.